

KRIG OG TERROR

Krysspunkt- der dikt bygger broer

Refleksjoner:

1. Les diktet på side 74/75.

Minner diktet om en terrorhandling du kjenner til?

2. Les diktet på side 40/41 og 58/59.

Hvordan ville det vært om byen din plutselig ble invadert av en terrorgruppe?

Hvordan tror du det er for dem som opplever det?

3. Les diktene på side 10/11, 12/13 og 36/37.

«Du skulle ikke åpnet øynene», skriver forfatteren, og «Ikke se».

Hvorfor ber han seg selv om å ikke se?

Hvorfor tror dere forfatteren skriver «du» og ikke «jeg»?

Hvordan er det for mennesker i krig, kan de velge om de vil se det som skjer rundt seg? Kan vi velge?

Dialog:

1. Når vi snakker om krig her i Norge, er det som oftest de politiske konfliktene eller tallene på drepte, skadde og flykninger vi snakker mest om. Snakker vi for lite om psykiske skader som oppstår på grunn av krig eller terror? Hvordan kan vi snakke mer om det?

2. Les diktene på side 28/29 og 44/45.

Hvordan er det å lese disse to diktene sammen?

Hva skjer når krig og kriser blir en del av hverdagen din?

3. Poesi og terror vil av de fleste oppleves som motsetninger.

Men kan vi skrive dikt om terror – og er det viktig at det finnes dikt om disse temaene?

Flerspråklighet:

Hva gjør det med deg å se og høre disse diktene på arabisk?

كيف تشعر او تتاثر عندما تسمع وتقرأ القصائد باللغة العربية؟

Leser søker bok

FLUKT OG MINNER

Krysspunkt- der dikt bygger broer

Refleksjoner:

1. Les diktet på side 64/65.

Hvilke farger, lukter og lyder beskrives i dette diktet?

Hvordan tror du det er å flykte?

2. Les diktene på side 66/67 og 68/69.

Hvordan tror du det er å reise fra alle vennene dine, og komme til et land der du ikke kjenner noen?

3. Les diktet på side 54/55.

Hva ville du ha savnet hvis du måtte flykte?

4. Les diktet på side 22/23.

Hvordan er det å leve med minnene om det som er borte?

Hvorfor tror du jeg-personen i diktet skriker: «Ta vare på deg selv» til slutt i diktet?

5. Les diktene på side 52/53, 58/59, 70/71 og sammenlikn det med diktet på s.106/107.

Hvilke bilder går igjen i diktene?

Hvordan forstår du det siste diktet etter å ha lest de tre første?

Dialog:

1. Les diktene på side 88/89 og 100/101.

Hva slags minner kan en by ha?

På hvilken måte ligger historien gjemt i gatene, husene, luktene og lydene vi har rundt oss?

2. Les diktet på side 42/43.

Hvorfor sier jeg-personen i dette diktet at han kjeder seg?

Kan man flykte fra minnene sine?

Hvordan kan man leve med minnene på en god måte?

3. Lytt til podcasten Krysspunkt, episode 1: Krysskultur.

Hvordan er det å leve med flere ulike kulturer inni seg?

På hvilken måte kan det være positivt at mennesker fra ulike land og kulturer flytter på seg og møter hverandre?

Flerspråklighet:

Hvordan påvirker det minnene dine hvilket språk du har opplevd det på?

Hvilket språk drømmer du på?

كيف تتأثر ذكرياتك باللغة التي عشتها بها؟
اي لغة تستخدم عندما تحلم؟

Leser søker bok

IDENTITET

Krysspunkt- der dikt bygger broer

Refleksjoner:

1. Les diktet på side 26/27. Les deretter diktet på side 108/109.
Hva har skjedd med jeg-personen fra det første diktet til det andre diktet?
Hvorfor tror du han sier «du» om seg selv i det første diktet, og «jeg» om seg selv i det andre?
2. Les diktet på side 92/93-94/95.
I hvor stor grad er du preget av hvor du har vokst opp, kulturen du lever i og språket du snakker?
Hva tror du skjer med deg hvis du flytter til et annet land?
3. Skriveoppgave:
Skriv 5 setninger med utgangspunkt i spørsmålet «Hvem er jeg?».
Ingen trenger å se eller lese svaret ditt. Du kan skrive fritt!
Men de som vil, kan dele svaret sitt med klassen etterpå.

Dialog:

1. Les diktet på side 46/47-48/49.
I hvor stor grad påvirker omgivelsene dine identiteten din?
Er du samme person i ulike omgivelser?
2. Lytt til podcasten Krysspunkt, episode 2: Identitet
Hvem er du? Og hvordan kan du bli glad i deg selv som du er?

Flerspråklighet:

Blir du en annen hvis du flytter til annet land og bytter språk?

كيف تتاثر هويتك اذا ما انتقلت الى بلد يتكلم بلغة مختلفة عن لغتك الام؟ هل تصبح شخصا اخر؟

FRIHET

Krysspunkt- der dikt bygger broer

Refleksjoner:

1. Les diktet på side 10/11 og 18/19.

Hva handler disse to diktene om?

Hva er det «du»-personen i disse to diktene tvinges til å se?

Tør vi som bor i Norge å åpne øynene for det som skjer i verden?

2. Les diktet på side 56/57.

Denne drapsmetoden brukte IS for å straffe homofile.

Hva får diktet deg til å føle?

3. Les diktet på side 72/73 og 82/83.

Hva slags situasjon beskriver disse to diktene?

Hvorfor tror dere forfatteren Ali Hayder har tatt med disse to diktene i samlingen?

Tar vi som lever i Norge tar mange hverdagslige situasjoner for gitt?

4. Les diktet på side 114/115.

Dette er det siste diktet i diktsamlingen, og det begynner sånn: «Jeg åpner øynene mine.» På hvilken måte henger de første diktene i diktsamlingen og det siste diktet i boka sammen?

Hva har skjedd med «jeg»-et i diktsamlingen?

Hvorfor tør han å åpne øynene nå?

Helt mot slutten av diktet sier han: «og blir en stemme i byens sang.»

Hva tror du han mener med denne setningen?

Dialog:

1. Les diktene på side 50/51, 60/61 og 96/97.

Lytt til lydsporet «Jona- Yonus».

Alle disse diktene bruker ordet Gud (på norsk) og Allah (på arabisk).

Uttrykker alle tre diktene samme syn på Gud/Allah?

Hvordan kan mennesker med ulik tro leve godt sammen?

FRIHET

Krysspunkt- der dikt bygger broer

2. Les artikkelen «Lukta av svart. Et poetisk minnesmerke på Norsk Litteraturfestival»

a) Diktene i «Lukta av svart» er basert på virkelige hendelser. Men de er dikt. På hvilken måte kan dikt uttrykke hendelser på en annen måte enn for eksempel journalistiske tekster, nyhetssaker, leserinnlegg eller oppdateringer på sosiale medier?

b) I artikkelen sier Ali Hayder at nyheter skal formidle det som skjer så presist som mulig, mens et dikt formidler hva hendelsen gjør med de menneskene som opplever den, gjerne lenge etter selve hendelsen. Hva tenker du om det Ali sier?

c) Ali Hayder var journalist og poet i et land der det var livsfarlig for ham å skrive diktene i denne boka. I artikkelen forteller Ali at selv om han lever i et trygt land nå, er det fremdeles vanskelig for ham å skrive dikt som dette uten å kjenne på frykt. Hva tenker du at mangelen på ytringsfrihet gjør med mennesker over tid?

Flerspråklighet:

Skriveoppgave:

Skriv en tekst på ditt eget morsmål.

Skriv hva du vil uten tanke på at andre skal lese det.

Hvis du synes det er vanskelig å komme i gang, kan du skrive en tekst med utgangspunkt i denne setningen: «En tynn stripe av lys der borte ...»

مهام/تدريب للكتابة

اكتب نص بلغتك الام

اكتب ما تريد، ولا تفكر بان الاخرين سيقروا النص

اذا واجهت صعوبة في بدء النص فإمكانك ان تبني النص على هذه الجملة «شريط رفيع من الضوء

بعيدا هناك»

علي حيدر
رائحة الأسود

Leser søker bok

KJÆRLIGHET

Krysspunkt- der dikt bygger broer

Refleksjoner:

1. Les diktene på side 84/85 og 86/87.
I det første diktet sier «jeg»-et at hun aldri har ventet på en kriger. Hva tror du hun mener hun med det?
Hvordan kan dikt vise fram flere sider ved en krig?
2. Les diktene på side 18/19 og 66/67.
Hvorfor har forfatteren skrevet om lepper?
Hvordan er det å lese disse to diktene etter hverandre?
Hva får diktene deg til å føle?
3. Les diktet på side 16/17.
På hvilken måte kan man skrive dikt om sex?

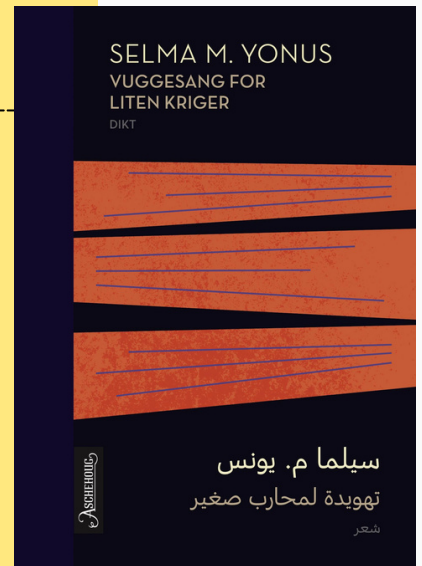
Dialog:

1. Les diktene på side 26/27 og 30/31.
Forfatteren Selma M. Yonus skriver om hvordan det blir vanskelig å sove og drømme etter at hun har mistet den hun elsker.
Hvordan reagerer du selv på sorg?
2. Les diktet på side 92/93.
Hvordan tror du det er å elske noen midt i en krig?
3. Les diktet på side 108/109.
Hva er de personlige konsekvensene av krig?
Og hvordan kan dikt uttrykke de personlige konsekvensene?
4. Les diktet på side 100/101.
Hva mister du når den du elsker blir borte?
Ville du selv valgt å skrive for å uttrykke følelsene dine?

Flerspråklighet:

Hvilket språk er nærmest knyttet til følelsene dine?

اي لغة هي الاقرب لمشاعرك?

Leser søker bok

GRENSER

Krysspunkt- der dikt bygger broer

Refleksjoner:

1. Les diktene på side 42/43 og 44/45.

Hva er forskjellen på indre og ytre grenser i disse to diktene?

Hva vil det si å krysse en grense?

2. Les diktet på side 36/37.

Hvordan tolker du dette diktet?

Hva menes med «lag for lag»?

Hvor sier dette diktet om grensen mellom liv og død?

3. Les diktet på side 14/15.

Hvor går grensen mellom nåtid og fortid?

Hvordan knyttes tid og grensen mellom liv og død i dette diktet?

Dialog:

1. Les diktet på side 88/89.

Hvor går grensen mellom det du kan kreve av andre – og av deg selv?

Hva er sorg for deg?

2. Les diktet på side 66/67.

Hvordan toker du dette diktet?

Velger menn krig? Kan en kvinne begjære en annen?

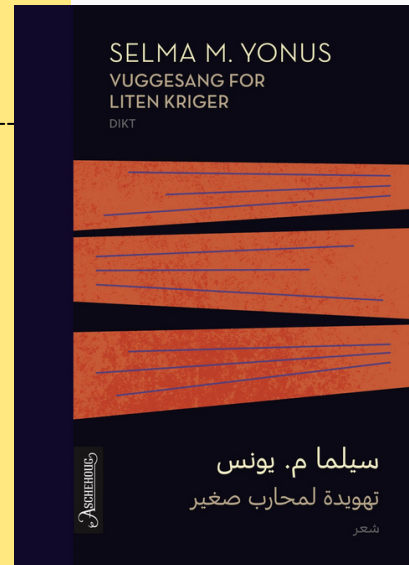
Tror du dette diktet vil tolkes og oppleves ulikt i ulike land og ulike kulturer?

Hva må en oversetter tenke på når et dikt skal oversettes fra en kulturell virkelighet til en annen?

Flerspråklighet:

Hva er forskjellen mellom landegrenser og språklige skillelinjer mellom ulike mennesker?

ما الفرق بين الحدود بين البلدان والفروقات اللغوية بين الناس الناطقين بلغات مختلفة؟

Leser søker bok

TILHØRIGHET

Krysspunkt- der dikt bygger broer

Refleksjoner:

1. Les diktet på side 22/23.

Hva forteller dette diktet om å høre til?

Hvordan kan ulike mennesker finne sammen?

2. Les diktene på side 52/53 og 110/111.

Hva betyr det for «jeg»-personen i diktene at han hun elsker, ikke finnes i det nye landet?

Hvordan får hun fram forholdet mellom avstand og sorg i disse diktene?

3. Les diktene på s.110/111 og 116/117.

Dette er de to eneste diktene i samlingen der landene Irak og Norge nevnes med navn. Hvilken effekt har det i diktene at landene nevnes?

Hvilke typer sorg uttrykker disse to diktene?

4. Les diktene på s.114/115 og 116/117.

Dette er de to siste diktene i samlingen.

Hva får disse diktene deg til å tenke og føle?

Hvilken effekt har det at det nest-siste diktet slutter med ordene «meg selv», og det aller siste diktet slutter med ordet «deg»?

Dialog:

1. Les diktene på side 20/21 og 24/25.

Finnes det forskjellige typer tilhørighet?

Kan man ha tilhørighet til en tanke, et sted eller et menneske?

2. Diskuter:

Hva er et hjem?

Hva er et hjem for deg?

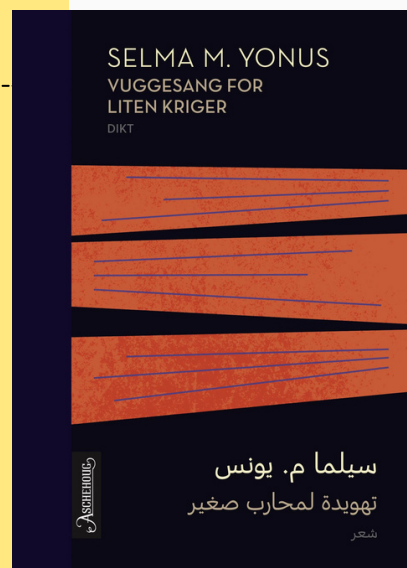
Hvis du flytter til et annet land, hva er hjemme da?

3. Diskuter:

Du står på bussen og hører en person snakke veldig høyt i telefonen på et språk du ikke kan. Hvordan reagerer du?

Flerspråklighet:

Hvilket språk får deg til å føle deg mest hjemme?

SPRÅK

Krysspunkt- der dikt bygger broer

Refleksjoner:

1. Les diktet på side 72/73.

Hva tror du forfatteren følte da hun skrev dette diktet?

Hva tenker du er forskjellen på å skrive om og å skrive til?

2. Les diktet på side 48/49.

Hvordan kjennes det for dem som overlever kriger og andre tragedier?

Hvordan får forfatteren Selma M. Yonus fram hvordan hun reagerer i denne diktsamlingen?

3. Les diktene på side 60/61, 62/63 og 64/65.

Finnes det alternative måter å krige på?

Hvorfor tror du ytringsfriheten er truet i mange land?

Kan ord være farlige?

4. Les diktene på side 106/107 og 108/109.

Hvordan kan dikt uttrykke sorg og tap?

Ville du selv ha valgt å skrive for å bearbeide følelsene dine?

Dialog:

1. Les intervjuet "Dikt som møtes på midten"

I intervjuet forteller Yonus at hun først postet diktene på en slik måte at ingen kunne se dem.

Ville du selv ha skrevet tekster som ingen leser?

2. Lytt til podcasten "Krysspunkt, episode 3: Språk"

Hvordan kan språket hjelpe oss til å forstå oss selv?

Hvordan kan ulike mennesker bruke språket til å dele ulike erfaringer og få fram hva som er viktig for oss?

Flerspråklighet:

Hva betyr det for deg at diktene i denne samlingen står side ved side på to språk?

ماذا يعني لك ان القصائد في هذا الكتاب مكتوبة جنب لي جنب بلغتين مختلفتان؟

